

Moderniseringsdepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 200404123

Vår ref.: OU 2005-040

06.07.2005

Høring – endringer i regelverket for offentlige anskaffelser

Norsk Presseforbund (NP) er fellesorganet for norske medier (trykt presse, radio, tv og internettpublikasjoner) i etiske og redaksjonelt faglige spørsmål. Selv om vi ikke står på den formelle høringslisten, kommer vi her med en kort uttalelse til Moderniseringsdepartementets høringsbrev vedrørende endringer i regelverket for offentlige anskaffelser.

Vi har i en årrekke engasjert oss i temaet omkring allmennhetens innsyn i anbuds-dokumenter, og våre kommentarer gjelder derfor utkast til forskrift for offentlige anskaffelser § 3-3 *Offentlighet* og § 3-4 *Taushetsplikt*. Med unntak av departementets notat punkt 11 *Anbudsåpning i konkurranse om bygge- og anbudskontrakter*, kan vi ikke finne noen prinsipiell drøfting av offentlighetsspørsmål. Bestemmelsene er likevel noe endret fra gjeldende forskrift om offentlige anskaffelser av 2001 nr.616 §§ 3-2 *Offentlighet* og 3-3 *Taushetsplikt*.

Vi er kjent med Justisdepartementet forslag om innsyn i tilbud og protokoller i saker om offentlige innkjøp i utkast til ny lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) § 23 tredje ledd, jf. Ot.prp. nr.102 (2004-2005) side 70-72 og 145. Dette forslaget vil naturligvis måtte sette føringer på Moderniseringsdepartementets utarbeidelse av regelverket for offentlige anskaffelser. Likevel mener vi Moderniseringsdepartementets behandling av dette temaet er for tynt, og at spørsmålet burde vært vurdert spesifikt i forhold til spesialreglene om offentlige anskaffelser. Dette blir etter vår mening særlig viktig når Justisdepartementets forslag viser til at unntak fra innsyn for tilbud og protokoll – til valg av leverandør er gjort - skal følge av reglene i lov om offentlige anskaffelser.

Vi viser i denne sammenheng til overnevnte odelstingsproposisjon side 145, der det blant annet heter:

”Tredje ledd regulerer unntakshøvet for tilbud og protokoll i saker om offentlige innkjøp. Føresegna gir høve til å gjere unntak frå innsyn for tilbud og protokoll etter regelverk gitt i medhald av lov 16.juli 1999 nr.69 om offentlige innkjøp. Til skilnad frå gjeldande rett er det ikkje presisert kva forskrifter innkjøpssakene må følgje. Forskriftsverket på dette området blir ofte endra, og nye forskrifter kjem til, og det er derfor ikkje formålstenleg å søkje å presisere i lova kva forskrifter som er omfatta. Slik føresegna er utforma no, vil ho omfatte tilbud og protokoll etter alle forskrifter gitt i medhald av lov om offentlige innkjøp slik dei lyder til ei kvar tid.

Unntaket gjeld for det første tilbud, med andre ord dei svara leverandørar gir på ein kunngjord konkurranse, uavhengig av kva konkurranseform som blir nytta. Vidare gjeld unntaket for protokollar. [...] Unntakshøvet er avgrensa i tid og gjeld berre fram til valet av leverandør er gjort. [...]

Etter vårt syn knytter det seg sterke prinsipielle betenkeligheter rundt gjeldende praktisering av lite innsyn i anbudsdocumentene, idet det her dreier seg om det offentliges disponering av sine midler på vegne av fellesskapet. Demokrati- og kontrollhensynet tilsier i slike tilfeller at allmennheten bør ha et beskyttelsesverdige krav på innsyn, jf. Sivilombudsmannens uttalelse i sakene 95-2041, 97-0971 og 2001-0941B. Dagens unntaksbestemmelse som har til formål å

beskytte det offentlige forhandlings- og konkurransemessige posisjon misbrukes stadig. Etter vår oppfatning bør dette være svært relevante momenter i Moderniseringsdepartementets vurdering av adgangen til å gjøre unntak fra innsynsretten i tilbud og protokoll i saker om offentlige innkjøp.

Med vennlig hilsen
for Norsk Presseforbund
Ina Cath. Lindahl
organisasjonssekretær